

MŪSŲ LIETUVA

NR. 33 (1359) XXVI 1974 M. RUGPIŪTIS - AGŪSTO 15 D 70 centavų
R. Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

NAUJASIS USA PREZIDENTAS

GERALD FORD

Didžioji Amerikos spauda, kongreso ir senato įtakingi vyrai pagaliau privertė Ričardą Niksoną atsistatydinti iš prezidento vietos nelaukiant, iki jį pašalins senato teismas.

Vos 25 minutėms praėjus po jo atsistatydinimo, naujuoju prezidento priesaiką davė GERALD FORD, Niksono viceprezidentas.

Naujasis prezidentas Geraldas Fordas (negiminė automobilių) fabrikanto Fordo) yra 62 m. amžiaus, giliai religingas episkopas tiek Amerikos atstovų rūmuose, tiek senate labai gerbiamas už tiek senate labai gerbiamas už savo atvirumą, teisingumą, dorumą.

Ką jis pasakė?

Mūsų laikraštyje per maža vietos visai Fordo kalbai patalpinti. Todėl čia dedame vieną kitą jam būdingą ištrauką.

Perimu prezidentūrą tokios nepaprastose aplinkybėse, kokių iki šiol amerikiečiai dar nebuvo patyrę.

Jūs manes neišsirinkote slaptuose balsavimuose, todėl dabar patvi-

tinkite mane savo prezidentu maldomis, kurios, tikiuos, bus tik pirmosios iš daugelio kitų.

Prezidentu tapau nedavęs niekam jokių spaltu pažadų. Nevariau jokios propagandos nei kad tapčiau viceprezidentu, nei prezidentu. Tos milžiniškos atsakomybės niekada nesiekiau, o dabar nebėsiu nuo jos.

Mane parinko ir patvirtino jūs su rinkti abiejų partijų atstovai.

Todėl pasižadau stengtis būti visų amerikiečių prezidentu.

Tarptautinė politika. Visoms draugiškoms tautoms ir vyriausybėms pasižadau be paliovos stengtis siekti pasauliui santaikos.

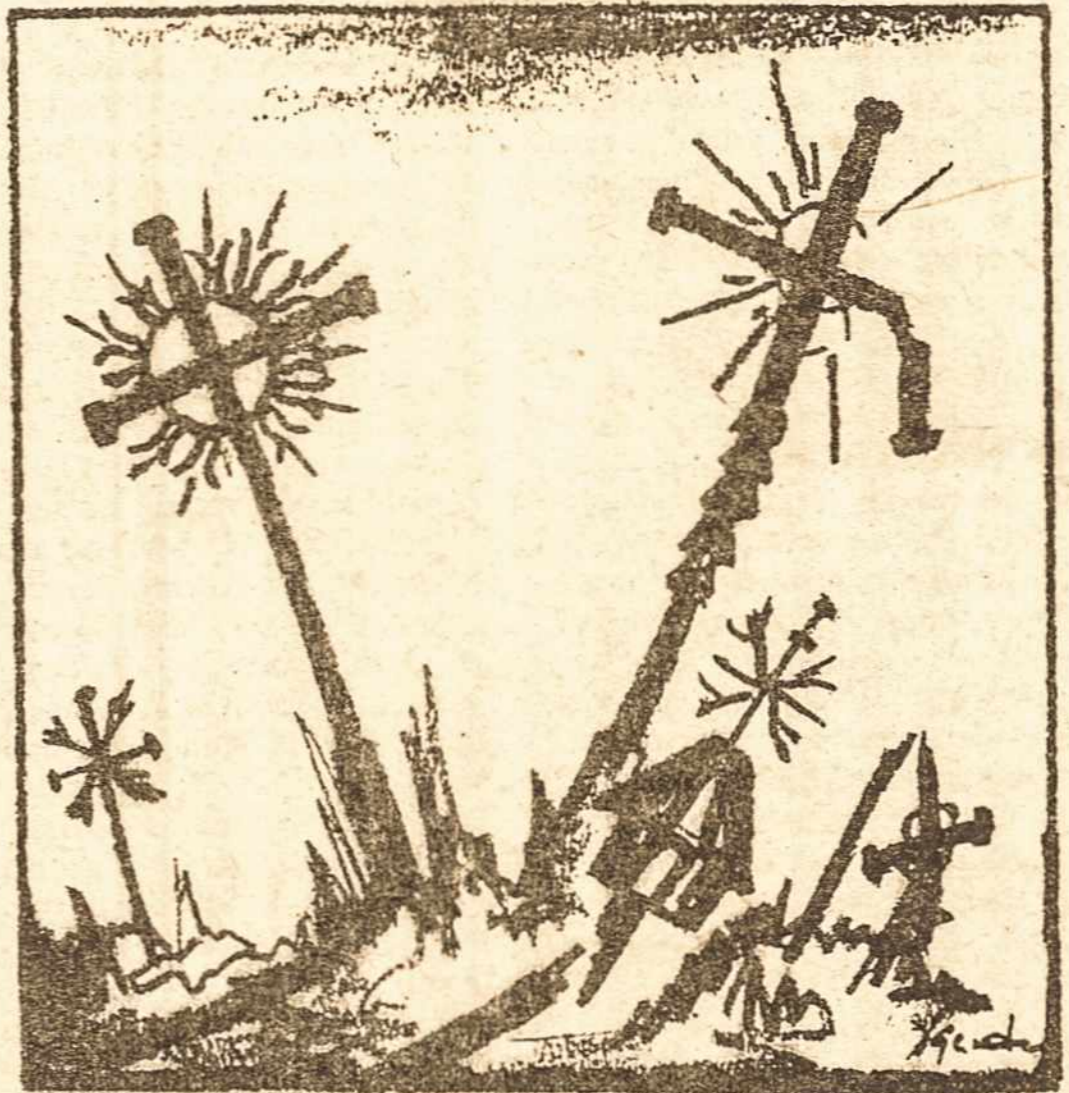
Tikiu kad valdžias stiprias palaiko tiesa ir teisybė. Ir ne tik valdžias, bet ir pačią civilizaciją. Tiek privačiai, tiek viešai, kaip jūsų prezidentas, tikiuosi laikytis savo atvirumo ir nuoširdumo instinktų, pasitikėdamas, jog teisingumas visada yra, galų gale, geriausia politika.

Watergate skandalai. Mūsų ilgai užtrukęs baisus sapnas pasibaigė. Mūsų didingą respubliką valdo istatymai, ne žmonės. **Čia valdo tauta.** Bet yra dar didesnė Galybė, ją kas be vadintų, kuri liepia ne tik būti teisingiems, bet ir mylėti vienas kitą, ne tik laikytis teisingumo, bet ir būti gailestingiems.

Leiskim meilei išvalyti savo širdis nuo įtarinėjimų ir neapykantos

Vėl prašo maldos. Pradėdamas šią kalbą prašiau jūsų maldų. Prieš ją baigdamas dar kartą prašau pasimelsti už Ričardą Niksoną bei jo šeimą. Kad buvęs mūsų prezidentas, suteikęs taiką milijonams žmonių, rastų ramybę pats sau. Te laimina Dievas ir tepaguodžia jo nuostabią (admirável) žmoną ir dukteris. Jų meilė bei lojalumas visada bus šviesus palikimas tiems, kurie turi nešti vienišą Baltųjų rūmų atsakomybės našta.

Iškilmingai pakartojau praėjusių metų gruodžio 6 duotus pažadus gerbti konstituciją, pasitikėdamas, jog Dievas leis man įžvelgti, kas yra teisinga, ir daryti, kiek tik galė-

Vyriausybės be sąžinės atiduoda bedieviškai valdžiai sutrypti švenčiausias tautos ir tikėjimo laisvės teises.

AUSTRALIJOS IŠDAVYSTĖ

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas duoda dar tokiu papildomu žinių apie Australijos vyriausybės nutarimą nutraukti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės pripažinimą.

Apie šį Australijos vyriausybės Baltijos valstybes smogiantį ir Sovietų Sąjungos imperializmą stiprinanti žygi, Reuterio telegrafo agentūros žinios Vliką pasiekė šeštadienio, rugpiučio 3 d., vakarą. Po to, dar įvairiais kanalais žinių buvo gauta rugpiučio 4 ir 5 d. rytą. Tą pačią rugp. 5 d. tuojau buvo kreiptasi į Lietuvos atstovą Vašingtone p. Juozą Kajecką ir prašyta žinios tikrumą patikrinti Australijos ambasadoj.

Po pietu, atstovybės patarėjas dr. Stasys Bačkis per New Yorko Lietuvos Generalinį konsulata telefonu pranešė, kad Australijos ambasadorius Sir Show žinios tikrumą patvirtines: Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybiu nepriklausomybės pripažinimas esąs Australijos vyriausybės nutrauktas.

Rugpiučio 5 d. vakarą Vliko Valdyba skubiai susirinko nepaprasto posėdžio aptarti susidariusią padėtį. Imdama dėmesin Australijos vyriausybės žygi, tai skaudžiai palietusi Lietuvos

valstybės ir lietuvių tautos interesus. Vliko Valdyba nutarė: 1) pasiusti Australijos vyriausybei protesto pareiškima; 2) šia žinia paskelbti viso pasaulio lietuviams; 3) kviesti visus lietuvius siusti protestus Australijos vyriausybei ir drauge su latviais bei estais rugpiučio 17 d. visur ruošti bendras demonstracijas ir jose priimti atitinkamus nutarimus.

Laiškus, telegramas ir nutarimus siusti tokiu adresu: His Excellency Mr. Gough Whillam. Prime Minister of Australia, Gangerra, Australia.

„The New York Times“ rugpj. 6 d. idėjo tokia (AP) žinia: š. m. rugpiučio 5 d. Australijos ambasada Maskvoje pranešė, kad Australijos vyriausybė oficialiai pripažino sovietu suverenuma Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje - Pabaltijo valstybėse, kurias 1940 m. Sovietu Sąjunga aneksavo. (ELTA).

VISUS LIETUVIUS YPAČ JAUNIMĄ IR STUDENTIJĄ, PRAŠOME TUOJAU SIŪSTI PROTESTO LAIŠKUS AUSTRALIJOS AMBASADAI BRAZILIJOJE, ARBA IR TIESIAI AUSTRALIJOS VYRIAUSYBEI ČIA AUKŠČIAU PRIDĖTU ADRESU

PRAŠYKIT IR SAVO DRAUGUS BRAZILUS PRIEIDĖT PRIE MUSU PROTESTU.

siu, tai, kas būtų geriau Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Dievui padėjant, jūs neapvilsiu.

-o-

Koks vyriškas, nuoširdus, viešas savo tikėjimo išpažinimas, kai šiuo metu milijonai stengiasi savo tikėjimo atsikratyti, ar bent jį nuslėpti.

OK. LIETUVOJE

MESKERIOTOJŲ KAMPĖLIS

"Komjaunimo Tiesa" savo 51 nr. įvedė meškeriotojams skirtą kampe- lį "Kimba — nekimba?" Pirmiausia redakcija primena, kad Lietuva turi 2.543 didelius ežerus, apie 1.500 mažesnių ir daugiau kaip 2.000 upių bei upelių. Sportinės žūklės Federacija jungia apie 50.000 žvejų mėgėjų, o apie 300.000 žvejų, daugiausia gyvenančių kaimuose, jai nepriklauso. Federacija rengia varžybas, rūpinasi meškeriojimo sportu. Gamtos apsaugos komitetas daugelį ežerų yra paskirstęs žvejų reikalams, tačiau kaikiuriuose žuvinguose ežeruose sportinė žūklė tebėra uždrausta, nes jie naudojami pramoninei žvejybai. "KT" redakcija naujajame meškerio- tojų skyriuje "Kimba — nekimba?" siūlo atsisakyti pramoninės žūklės Lietuvos vidaus vandenyse. Mat, 1965 m. duomenimis, juose bu- vo sugauta tik 0,5% žuvies, o jūro- se ir vandenynuose — net 99,5%. Pramoninei žūklei pilnai pakaktų tvenkinių, tvarkomų žuvinaišos me- todais. "Kimba — nekimba?" sky- riuje bus teikiami patarimai meške- riotojams, gvildenami su šia sporto šaka susiję klausimai. "Tiesos" 66 nr. biologijos mokslų kandidatas Ipolitas Gasiūnas informuoja, kad Ignalinos rajono Lūšių ežeran iš Baikalo buvo atvežta ir suleista dau- giau kaip milijonas vėžiagyvių. Tikimasi, kad jie aklimatizuosis, padi- dindami maisto atsargas unguriams, karšiams, ešeriams. Kauno mariose jau prieš 10 metų buvo užveista apie 20.000 iš Kaspijos jūros atga- bentų kelių rūšių vėžiagyvių. Vė- liau jų susilaukė ir Kuršių marios, Metelių, Dusios, Obelijos, Daugų bei eilė kitų ežerų. Šiandien jie jau yra prigiję, puikiai dauginasi ir maitina lietuviškas žuvis. Kaspijos vėžiagy- vių bandė užveisti Latvijos ir Leni- grado žvejai, bet jiems nepavyko. Problema padėjo išspręsti iš Lietu- vos vandenių ten perkelti jau prigi- jusių Kaspijos vėžiagyvių ainiai.

KAUNO POLIKLINIKA

Dainavos gyvenamajame rajone darbą pradėjo naujoji septynių augš- tų poliklinika su 300 kabinetų, ku- riuose dirba 500 medikų, jų tarpe 200 gydytojų. Medicinos pagalba čia kasdien galės pasinaudoti apie 1.600 pacientų. Dainaviečiai šiuo metu su- daro jau beveik trečdali visų Kauno gyventojų. Poliklinikoje yra įreng- tas pirmasis Kaune gydymosi kos- metikos skyrius.

VILNIAUS DAILĖS MUZEJAUS

centrinuose rūmuose surengta pa- roda vilniečius supažindino su lie- tuviškos akvarelės klasiku Kajetonu Sklerium (1876—1932). Šiai parodai buvo gauta 90 įvairiais laikotarpiais sukurtų darbų iš Kauno M. K. Čiur- lionio dailės muzėjaus fondų. Ryškų kūrybinį dail. K. Skleriaus šuolį at- skeidė peizažai "Palangos pušys" (1922), "Laivai Klaipėdos uoste" (1924), "Gluosniai" (1927), kelionės po Šveicariją ir Italiją 1929 m. kūri- niai. Dailininko brandumą liudijo paskutiniai darbai — "Vežikas" (1930), "Laivelis" (1931).

ESTRADINĖS DAINOS jaunųjų

atlikėjų konkursas "Vilniaus bokš- tai-74" buvo užbaigtas Vilniaus spor- to rūmuose. Kompoz. E. Balsio va- dovaujama vertintojų komisija kon- kurso laureatais pripažino vilnietį A. Macių ir klaipėdietį Z. Tamoševičių, o diplomus paskyrė panevėžie- čiams V. Beivydui ir V. Pauliukui. Šiemetiniame konkurse atskiroje grupėje varžėsi ir svečiai iš septynių respublikų. Laureatų vardus išsiko- vojo moldavė N. Čepraga, laimėjusi tarptautinį konkursą Paryžiuje, ir Baku radijo bei televizijos sol. Dž. Alijevas, diplomus — T. Severina iš Minsko, L. Kesoglu iš Alma Atos, R. Datuašvilis iš Tbilisio, V. Jakušonokas iš Rygos ir N. Konsa iš Tartu. Vilniaus komjaunimo prizas buvo įteiktas jauniausiajai konkurso daly- vei rygietei I. Steponavai, publikos prizas — jai ir kauniečiui L. Čep- rackui. Žurnalo "Jaunimo Gretos" prizą už geriausią dainą laimėjo kompoz. M. Tamošiūno ir poeto J. Nekrošiaus kūrinys "Apginkime dai- ną" bei jo atlikėjas vilnietis A. Ma- cius. Profesinio techninio mokymo komiteto prizas paskirtas kompoz. E. Balsiui ir poetui V. Bložei už dainą darbo tema "Mokykla, mokykla", jos atlikėjui panevėžiečiui V. Beivydui.

LIETUVOS KRAŠTOTYROS

DRAUGIJOS kalbos skyrius Vilniaus universitete surengė teorinį semina- rą "Kalbos norminimo tradicijos ir dabartis". Pranešimus skaitė: A. Pi- ročkinas — apie J. Jablonskio dar- bus ir stilių, A. Pupkis — apie J. Balčikonio taisyčių principus, V. La- butis — apie kitų tautų kalbos kul- tūrą ir A. Pakerys — apie dvejopai kirčiuojamus žodžius.

SEPTINTASIS TILTAS

Vilniaus vykdomasis komitetas pa- tvirtino projektą septintojo tilto per Nerį, kur jis bus pastatytas centri- nėje miesto dalyje, prie Vilniaus pe- dagoginio instituto. Projektą ir brė- žinius paruošė Leningrado sajun- ginio pramonės transporto projekta- vimo ir mokslinio tyrimo instituto specialistai. Pagal jų planus Anta- kalnyje pastatytas tiltas per Nerį yra gavęs Sovietų Sąjungos ministe- rių tarybos premiją. Naujasis tiltas bus 205 m ilgio ir beveik 33 m plo- čio, turės šešias važiavimo ir ski- riamąją juostas, plačius šaligatvius. Šis plačiausias Vilniuje tiltas atro- dys lyg pakibęs virš upės, nes rem- sis į augštą dešinią krantą ir žemą kairią.

Urugvajus

URUGVAJAUS LIETUVIŲ KUL- TŪROS Draugijos naujon valdybon išrinkti: pirm. St. Goda, vicepirm. Pr. Stanevičius, I sekr. T. Dorelytė, II sekr. D. Acosta, I išd. R. Ma- čanskiš, II išd. G. Petkevičiūtė-Pas- coli, narys Vyt. Dorelis. Revizijos komisiją sudarė: dr. V. Bagurskas, dr. A. Milašiūtė ir J. Kamandulis. Montevideo lietuviai turi keletą stu- dijas baigusių jaunų gydytojų, kurie sutiko medicines paslaugas savo tautiečiams teikti nemokamai Urug- vajaus Lietuvių Kultūros Draugijos patalpose.

LIETUVIO FILMAS FESTIVALYJE

GRAZINA KRIVICKIENĖ

Sunkus buvo, ypač keli pir- mieji metai, naujame, lietuvių išeivio dvasiai svetimame kraš- te. Pamažu sąlygos keitėsi, kei- tėmės ir mes, vieni geriau, kiti blogiau prisitaikydami. Tačiau mūsų širdyse, jausmuose, spren- dimuose pasiliko dalis nepakei- čiamo paveldėjimo, gauto iš tė- vų. Užeidavo sunkiai pakeliami momentai — tėvų ilgesys grau- žė sielas, jautėme kaip tėvynėje laukia sugrįžtančių mūsų moti- nos. Laukia ir... nesulaukia.

Visa tai Jonas Mekas įamžino garsiniame filme: "Reminiscen- ces of a Journey to Lithuania", kuris buvo atgabentas į Vašingtoną rodyti visuomenei su kitais naujais filmais filmų festi- valyje. Dalis jo buvo nespal- voti vaizdai iš DP gyvenimo Vokietijoje ir JAV-se. Jis pajvai- rintas lietuviškomis dainomis, šokiais, pasikalbėjimais. Jonas Mekas turėjo galimybę nuvykti į savo apleistą tėviškę 5 die- noms, kur jo laukė motina ir pa- daryti šį filmą.

Lietuviai filmą sutiko įvai- riai: vieni buvo sužavėti, kiti su- jaudinti, tretį žvelgė kritiškai. Tačiau ir amerikiečiams, ir lietu- viams jis paliko gilų įspūdį. "The Washington Post" dien- raštis atspausdino ilgą straipsnį apie Joną Meką, jo filmus ir įdėję jo nuotrauką. "Remini- scences of a Journey to Lithu- ania" buvo rodomas Smithso- nian muzėjaus auditorijoje. Su- sirinko minios žmonių (daugia- sia amerikiečių). Nė pusė lauku- siųjų eilėje negalėjo sutilpti į didelę auditoriją. Išimties keliu buvo leidžiama filmą pakartoti — duoti antrą seansą. Čia teko sutikti ir filmo autorių Joną Meką. Filmui pasibaigus, jis tei- kė paaiškinimus žodžiu apie pa- tį filmą ir aplinkybes jį ruo- šiant. Jis taip pat atsakinėjo į žiūrovų paklausimus.

Užsisklendus sales durims norėtusi vėl grįžti atgal, pama- tyti tuos ekrane bėgančius mig- lotus, drebančius Lietuvos vaiz- dus, išskrendančius paukščius. vietomis ryškėjančius vaizdus. tartum natūralisto pieštus gam- tovaizdžius. Atrodo, kad tai ne- buvo ekrane matyti vaizdai, o tik iš širdies kylantys atsimini- mai. Ausyse skamba gaudė dai- na: "O kaip tas pasiilgau, motul, tavęs, kur tas kelelis ilgas ma- ne nuves..." Nevienam žiūro- vui nesulaikomai riedėjo aša- ros, kai ekrane pasigirdo aiški- nimas, jog grįžęs po 30 metų savo motinos aplankyti sūnus iš gilaus šulinio svirtimi pasise- mo vandens atsigeria ir sako, kad geriausi pasaulio vynai ne- gali prilygti gaivinančiam tėviš- kės šulinio vandeniui.

Mekas aplanko senus kapus ir savo buvusios mokyklos na- mą. Ateina jo pasveikinti gim- nės, kaimynai į tą seną sovie- tų valdomos Lietuvos apgriuvu- sį jo gimtinės namą, kuriame gyvena jo senutė motina. Filme matai, kaip vargsta, skursta lie- tuvis savo griūvančioje sodybo- je, sodindamas kiek daržovių. išlaikydamas karvutę, tačiau čia klesti lietuvių kalba, skamba lie- tuviška daina, rūpestingai pri- žiūrimas gelių darželis. Taip pat parodoma, kad vietoje buv- sių gražių sodybų įsteigtas kol- chozas. Modernioje raštinėje ant stalo stovi senoviški, kinie- tiški skaitliukai. Parodoma, kaip ten linksminamasi, o išsi- puošusios šokėjos šoka rusiškus šokius.

Žiūrėdamas tą filmą, pajunti- tų tūkstančių senučių lietuvių motinų ilgesi, dešimtmečiais laukusių į Vakarus išvykusių sa- vo vaikų. Laukusių ir nesulau- kusių. Mekas, sukurdamas šį filmą, atvaizdavo lietuviškos moti- nos širdgėlą.

Vysk. A. Deksnys su Vasario 16 gimnazijos m. sūnais po Sutvirtinimo sakramento prie koplyčios

Petras Pakalnis

KIPRO SALOS IVYKIAI

Istorikai sako, kad Kipro salą pamainomis valdė 8 svetimos tautos, būtent egiptiečiai, macedoniečiai, graikai, frankai, Venecijos dožai, turkai ir anglai. Pasibaigus antram pasauliniam karui, graikų arkivyskupas Makarios ir generolas Grivas pradėjo organizuoti „Tautinę Kipriotų Kovos Organizaciją“, ji kovojo prieš anglus ir norėjo suvienyti Kiprą su Graikija. Bet tam priešinosi turkai. Jų nuomone, turkų apgyventa Kipro dalis turėjo būti prijungta Turkijai, o graikų apgyventa dalis Graikijai. Kaip Kipro graikai, taip ir jie įsteigė „Turkų Apsaugos Organizaciją“ ir pradėjo peštis su graikais. Po bergždžių kovų, ir graikai, ir turkai pradėjo reikalauti iš Anglijos nepriklausomybės Kipro salai. 1960 m. bendru anglių, graikų, turkų ir Kipro salos atstovų susitarimu, Kipras gavo nepriklausomybę. Toji sutartis numatė, kad valstybės prezidentu turi būti graikas, o viceprezidentu turkas. Seime ir ministrų kabinete turkai gavo trečdalį vietų. Tačiau graikai ir turkai paliko savo ginkluotas organizacijas, ir vieni į kitus šnairavo. Kilus platesnio masto susirėmimams 1963 m., Jungtinės Tautos nusiuntė į Kiprą apie 2,000 karių, kurie turėjo išskirti graikus ir turkus.

Šių dienų Kipro salos negerovės prasidėjo Graikijos vyriausybei kurstant. Neseniai tarp Graikijos ir Turkijos atrastas naftos klodas, kurį savinasi abi valstybės. Be to, Graikijos vyriausybė pasiekė gandas, kad arkivyskupas Makarios norėtų būti Graikijos prezidentu. Kadangi karinė Graikijos diktatūra įgriso krašto gyventojams, daugelis troško civilinės valdžios. Norėdamas nusikratyti Makarį, Graikijos policijos šefas paruošė planą, kaip pašalinti Kipro prezidentą.

Savo laiku Makarįs prašė Graikijos valdžios atsiųsti 650 karininkų, Kipro tautinei gvardijai apmokyti. Dabar tos gvardijos pagalba policijos šefas nutarė likviduoti arkivyskupą Makarį. Jausdamas pavojų, Makarįs paprašė Graikijos vyriausybės tuojau atsiimti atsiųstuosius karininkus. Bet ši nesutiko ir, nusiuntusi daugiau karininkų, pradėjo vykdyti savo planą. Tautinė gvardija užėmė radijo stotį, paskelbė, kad Makarįs nebegyvas, ir pradėjo žygiuoti į Nikosiją, Kipro sostinę.

Tuo laiku Makarįs priėmė prezidentūroje vaikų ekskursiją, atvykusią iš Egipto. Pamatęs, kas dedasi, jis apleido prezidentūrą pro užpakalines duris ir, sėdęs į

vienos moters automobiliu išvyko į Paphos, savo gimtąjį miestą. Netoli to miesto anglai turi aviacijos bazę. Padedamas Jungtinių Tautų generolo, jis pasiekė bazę, o iš ten nuskrido į Londoną. Pasitaręs su premjeru ir užsienio reikalų ministru, išvyko į New Yorką. Ten išdėstė Kipro padėtį Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai. Tuo tarpu graikai sukilėliai įsigalėjo krašte, paleido politinius kalinčius, įvedė griežtą cenzūrą ir paskyrė pasižymėjusį žudiką Samsoną Kipro prezidentu.

Matydama, kad graikai nori pasiglemžti Kipro salą, Turkija išlaipdino savo kariuomenę Kirenėjos uoste ir pradėjo žygiuoti į sostinę. Kirenėjos gyventojai yra turkai ir sutiko savo tautiečius su dideliu džiaugsmu. Tačiau Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė sekančią rezoliuciją: 1. Kipro saloje turi įsigalėti ginklų paliaubos. 2. Graikų karininkai ir Turkijos kariuomenė turi apleisti Kiprą. 3. Anglija, Graikija ir Turkija, kurios 1960 m. garantavo Kipro nepriklausomybę, turi pradėti derybas, kaip atstatyti teisėtą Kipro vyriausybę. Paskutiniomis žiniomis Kipro sukilėliai išrinko naują prezidentą, o Graikija po 7 metų karinės diktatūros, sulaukė civilinės valdžios, kuriai vadovauja K. Karamanlis. Šis pareiškė, kad Makarįs, Kipro prezidentas, turės truputį palaukti, kol vėl galės eiti savo pareigas.

PORTUGALIJOS PROBLEMOS

Nepaisant geros valios, naujoji Portugalijos vyriausybė, sudaryta šių metų balandžio mėnesį, nuo pat pradžios turėjo daug tarsi neišriešamų problemų. Nuvertę Caeetano vyriausybę, jaunieji karininkai paprašė garsaus generolo Antonio de Spinoles perimti respublikos prezidento pareigas ir sudaryti

ministrų kabinetą. Gen. Spinoles pakvietė į ministrų kabinetą įvairių partijų ir srovių atstovus, ir prižadėjo prezidento ir parlamento rinkimus. Kad jau dabar vyriausybė sudarytų tikros demokratijos vaizdą, kiekvieną ministrų kabineto sprendimą turi patvirtinti valstybės taryba, sudaryta iš 7 karinės jutos, 7 ginkluotų pajėgų ir 7 civilių srovių atstovų.

Vartodamas premjero da Palma Carlos autoritetą, gen. Spinoles norėjo tuojau paskelbti prezidento rinkimus ir neabejojo, kad jis pats juos laimės. Bet tam jo planui prisipažino taip vadinamas „Ginkluotų Pajėgų Sąjūdis“. Tada premjeras atsistatydino, o į jo vietą buvo pakviestas pulkininkas Santos Gonzalves, skubių prezidento ir parlamento rinkimų priešininkas. Bet yra nemažai politikų, manančių, kad rinkimų atidėjimas buvo didelė vyriausybės klaida. Mat, komunistų partija, gavusi iš Maskvos 35 milijonus dolerių pagalbos, pradėjo stipriai organizuotis ir jau dabar turi savo rankose visas vadovaujančias vietas darbininkų unijose. Ilgainiui komunistų partija gali taip sustiprėti, kad su ja demokratinėje santvarkoje būtinais reikės skaičiuoti. Tiesa, pradžioje organizuojami streikai šiek tiek apribo, bet ekonominis Portugalijos gyvenimas žymiai pablogėjo. Mat, esant neaiškiai politinei padėčiai, niekas nenori investuoti pinigų į pramonės praplėtimą ir tūkstančiai Portugalijos darbininkų tapo bedarbiais. Nugirdę gandas apie pinigų nuvertinimą, maždaug milijonas Portugalijos darbininkų, radusių darbus Vokietijoje ir Prancūzijoje, sumažino pinigų siuntimą į tėvynę. Labai sumažėjo ir turistų skaičius ir tokiu būdu Portugalija nustojo gero pajamų šaltinio. Nors valdžia užšaldė produk-

tų kainas, bet to potvarkio niekas nesilaiko ir kainos nuolat kyla. Tik kepyklos pariko tas pačias kainas, bet sumažino kepalų dydį.

Labai suskilusi yra portugalų nuomonė kolonijų atžvilgiu. Socialistai ir komunistai nori duoti kolonijos nepriklausomybę dabar, o dešinieji nori dar palaukti. Gen. Spinoles žadėjo tuo reikalu praves ti referendumą, kad vietiniai žmonės galėtų patys apsispręsti už ne priklausomybę. Tuo tarpu stambesni kolonistai perduoda savo ūkius ir grįžta į Portugaliją, nes Angoloje ir Mozambike negrai partizanai sustiprino kovas prieš baltuosius. Blogiausias dalykas, kad Portugalijos kareiviai neturi ūpo kovoti ir kairiųjų laikraščiai ragino juos pabėgti iš kariuomenės.

Siekdama demokratinės santvarkos, Portugalijos vyriausybė panaikino cenzūrą ir suteikė spaudai pilną laisvę. Bet kai kurių laikraščių redakcijos išėjo iš ribų ir pradėjo kritikuoti beveik visus vyriausybės potvarkius. Nematydama kitos išeities, dabar Portugalijos valdžia išleido įstatymą, kuriuo provizoriškas komitetas tikrina straipsnių turinį. Kas rašo prieš „Ginkluotų Pajėgų Sąjūdį“, tas gali būti nubaustas iki 20,000 dolerių ir laikraštis sustabdytas pusei metų. Dideles bausmes numatytos streikų kurstytojams ir tiems, kurie ragina kareivius mesti ginklus.

Nežinia, kuria kryptimi pasuks Portugalijos vyriausybė, risdama tarsi neišriešamas krašto problemas. Naujasis ministrų kabinetas yra labiau konservatyvus ir suka į dešinę. Pats valstybės prezidentas lanko kraštą ir kareivines, norėdamas įgyti masių pasitikėjimą, kuris yra labai reikalingas gerinant ekonominę krašto padėtį. Tuo tarpu kraštą valdo karinės pajėgos, su kuriomis skaitosi prezidentas ir vyriausybė.

Šių metų metinėje pabaltiečių iškylos dienoje pakeliamos visų trijų tautų ir Brazilijos vėliavos.

SVEIKATA

STRĖNŲ SKAUSMAI

Dr. Jonas Adomavičius

New Yorko ir Kolumbijos universitetų gydytojai pravedė tyrimus su penkiais tūkstančiais pacientų, besiskundžiančių strėnų skausmais. Susekė, kad 81 proc. visų strėnų skausmų gaunasi dėl raumenų silpnumo ir jų sustingimo (neelastiškumo).

Visiems žinoma negerovė – nugarkaulio pagalvėlės išnirimas sudaro tik 5 proc. visų strėnų skausmus turinčiųjų pacientų.

Žinoma, dar būna kitokių strėnų skausmams priežasčių, bet jos daug rečiau pasitaiko.

Strėnų skausmų mažinimas

Žinokime, kad įvairūs trynimai, šildymai, masažavimai ir dar kitoki veiksmai tik laikinai lengvina strėnų skausmus. Dažniausiai raumenų sustingimas (spazmas) ir strėnų skausmai gaunami dėl pagrindinės priežasties. Taigi, reikia šalinti pirmąją priežastį, tada antriniai negerumai (strėnų skausmai ir raumenų neveiklumas) patys išnyks. Visokios rūšies raumenų šildymas ir jų jaudinimas atleidžia susitraukusius, mėšlungiškus, raumenis. Todėl toks gydymas gali laikinai palengvinti strėnų skausmus. Kartais ir priešingas gydymas: šalčio panaudojimas, ethylchloridu atšaldymas ar ledo gabalais vėsinimas raumenų gali sėkmingiau atleisti raumenis. Bet visa

tai padeda tik tam kartui. Kol neišsime gydyti ligos šaknis, kol neprašalinsime priežastis, sukeliančias raumenų susitraukimus, mėšlungius, tol strėnų negerovės – skausmai pasikartos. Jei pirmoji strėnų skausmų priežastis yra raumenų silpnumas, tai tik jų mankštėjimas padės.

... Mankštinti raumenis – bet ir tai ne kiekvienam padeda.

Daugumas besiskundžiančių strėnomis turi silpnus pilvo sienelės raumenis. Tokiems padeda pilvo raumenų gimnastika. Atsigulus ant nugaros, sulenkus kojas per klubus ir kelius, rankas padėjus ant krūtinės, žmogus ima keliolika kartų tarsi suptis ant nugaros, kaip judamoj-supamoj kėdėj. Sprandą-smakrą prilenkus prie krūtinės imama suptis ant nugaros: pirmyn ir atgal keleta ar keliolika kartų. Kartojama iki trijų kartų per dieną. Kiekvienam pacientui tokia mankšta pritaikoma atskirai.

Tokia mankšta stiprina pilvo sienelės ir sėdynės raumenis, ištiesina klubus sulenkiančius ir stuburą tiesinančius raumenis.

Kiti žmonės turi strėnų skausmus dėl kitų raumenų susilpimo (užpakalio, šlaunų...). Už tai labai svarbu susekti, kuris raumuo yra nusilpęs pas strėnomis negaluojančią.

Patyrę žmonės tai lengvai suseka per penkias minutes. Tada kiekvienam strėnomis negaluojančiam pritaikoma jam vienam reikalinga mankšta. Todėl vienoda gimnastika ne kiekvienam lygiai padeda. Dabar aišku kodėl.

Raumenų stiprumo tyrimai

Kraus Weber raumenų tyrimai yra šeši. 1. Stovintį pacientą prašoma lenktis pirmyn, kol pasiekia grindis rankų pirštų galais. Pagal tokios mankštos nepajėgumą, nustato kiek yra sustingę neelastiški tie raumenys, kurie ištiesina stuburą arba sulenkia šlaunis. 2. Kniūpsčia gulinčiam pacientui įsakoma pakelti liemenį, paskui kojas, prilaikant nejudomą kūno dalį. Prašoma pakeltą kūno dalį išlaikyti dešimt sekundžių. Šis tyrimas parodo viršutinio ir apatinio stuburo ir sėdynės raumenų stiprumą. 3. Ant nugaros gulinčiam prašoma pakelti kojas 30 laipsnių sulenkime ir palaikyti dešimt sekundžių. Tada prašoma mėginti atsisėsti, laikant per kelius ištiestas kojas. Po to, prašoma atsisėsti, pėdas laikant ties sėdyne. Šie trys patyrimai parodo pilvo ir šlaunų raumenų stiprumą. Tai yra mažiausio raumenų pajėgumo tyrimai, daug sėdinčiam žmogui.

Netinkamos mankštos

Yra atspausdintų nurodymų, kaip teisingai mankštintis. Paprasčiausią mankštą sunku atlikti labai silpnam pacientui ar tokiam, kuris turi stiprius skausmus. Kiti per greitai pereina nuo paprasčiausios mankštos prie sudėtingos ir sunkiau išpildomos. Sunkų darbą dirbantiems ir sportininkams reikia išmankštinti raumenis, kad jie būtų stipresni už vidutinius – tik tada jiems nepasikartos strėnų skausmai.

Paliegiusių-nusilpusių atstatymo

vietose, specialistai gydytojai su talkininkais paskiria mankštą kiek vienam, pagal jo raumenų nusilpimą. Yra paruoštos iliustruotos knygelės; pacientai gali kasdien naudotis jomis, besimankštindami.

Išvada. Strėnų skausmus reikia pradėti pagrindiniai tvarkyti. Vien simptominio gydymo dabar nepakanka, nes žinomas sėkmingas gydymas. Nusilpusieji raumenys surandami ir jie tam tikra mankšte tvarkomi. Už tai visi stenkimės susipažinti su tokios mankštos pagrindais. Gydytojo talkinami pacientai gali patys sau labai padėti.

Visiems reikia tinkamai maitintis, daug vaisių, daržovių ir baltymų naudoti. O svarbiausia – reikia judėti, krutėti, lankstyti, darbuotis, lavinti raumenis, kad jie nenusilptų.

Meskime iš galvos netiesą, būk pagyvenusiems vien tik sėdėti beliko, nieko neveikiant. Tokie žmonės virsta gyvais negyvėliais. Tai baisi našta sau ir kitam. Neduok Dieve, né vienam sulaukti tokios senatvės, kada žmogus dienas leidžia nei gyvas, nei miręs. Toks tik valgo ir guli. O kokia sunki būna tokių priežiūra – niekas jų nenori slaugyti. Valdiškose bei privačiose prieglaudose tokie laikomi baisiai apleistoje būklėje. Tų negerovių išvengti galima darbuojantis.

GRĮŽUSI IŠ KELIONĖS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Karolina Zaleskaitė, drauge su savo tėvu aplankiusiu Lietuvą, dabar Tulsoje. Denveryje ir kitur plačiai sklaidžia informaciją, ką jai teko pastebėti nuvykus už geležinės uždangos. Plačiai pavaižduoja sunkumus ir priespaudą. Ji rado septynias šeimas, kurios teturi tik vieną prausyklą. Su jais važiuoti viena moteris vežė savo invalidei dukteriai drabužių ir už tai Sovietų muitininkai nuplėšė 200 dol. maito. Pati Zaleskaitė paliko visus savo drabužius, išvažiuodama tik su viena eilute, o kitus atiduodama to taip reikalingiems giminiams. Ypač juos domino tos ilgosios kojines ir šratinės rašyklės.

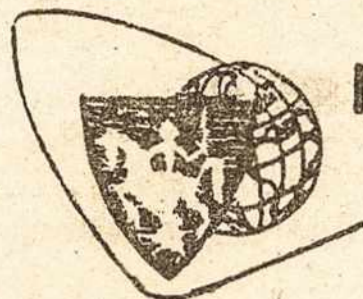
Vienas menininkas, kuris bažnyčioje atnaujino statulas ir paveikslus, papasakojo, kad dirbo pergyvendamas grėsmę, kad gali būti deportuotas Sibiran. Maskvoje jų klausinėjo, ar nesiveža šv. Rašto, maldaknygiu. Iš visų buvo atimti amerikietiški žurnalai. Zaleskiams tebuvo leista tik tris valandas pabūti savo pusbrolių namuose.

Zaleskaitė yra baigusi Loretto Heights kolegiją, gavo magistro laipsnį Katalikų universitete Washingtono, dabar Tulsoje universitete dėsto slaugymo kursą. Jos patirtus išpūdžius Lietuvoje plačiai aprašė „Tulsa Daily World“ savo sekmadieninėje laidoje.

J. Žvilbutis.

Mergaitės per praėjusią Verbu procesiją viename Lietuvos bažnytkaimyje. Už tas procesijas ir vaikų jose dalyvavimą komunistai aršiai puola ir vaikus ir tėvus. Bet tikintieji nepasiduoda. Kitame numeryje bus kitą nuotrauka.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

P. AMERIKOS STUDIJŲ SAVAITĖ

Pagal VII 20-21 Argentinoje pasitarimo nuosprendį, 1975 metų P. Amerikos lietuvių jaunimo studijų savaitė įvyks Urugvajuje nuo sausio 4 iki 12. Kad programa vyktų sklandžiai ir visi galėtų dalyvauti, nutarta dalyvių skaičių riboti 50-timi asmenų, kurių tektų Argentinai ir Brazilijai po 20, o Urugvajui 10, neskaitant stud. savaitės tarnybos personalo. Urugvajaus JK komitetas mano, kad vietą ir t.t. lengvai suras. Stud. savaitės mokestis išeis apie du doleriai per dieną. Tikimasi pakviesti ir jaunimo atstovų iš Šiaurės Amerikos.

Studijų savaitėi reikės registruotis iš anksto, iki gruodžio 1 d., įmokant stovyklos mokestį ir parašant lietuviškai (arba kita kalba) rašini, kuriuo nors lietuvišku klausimu bent 1000 žodžių. Tokiu būdu dalyviai geriau studijų savaitėi pasiruoš ir jų skaičius bei dalyvavimas programoje bus iš anksto žinomi.

Kiekvienam kraštui teks paruošti dviejų dienų programa, į kurią įeina akademinė programa, vakarinė programa ir kiti dienos reikalai. Brazilijos dalyviai parinks įvairias JK studijų savaitės temas. Argentinos jaunimas - stovyklos temas ir gal net pratybinius būrelius.

PAREIŠKIMAS VISUOMENEI

Bendrasis trijų kraštų komitetas priėmė pareiškimą P. Amerikos lietuvių visuomenei, kuris bus siunčiamas trijų kraštų spaudai ir radijo valandėlėms. Jame pabrėžiame Jaunimo kongreso svarbą šiuo kraštų lietuviams ir jų organizacijoms, ir raginama, kad visi prisidėtų, kiek tik gali.

JK STUDIJŲ SAVAITĖ

Tarp kitu reikalų ir sumanymų buvo šie: Nusiųstas prašymas į Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos Rysiu centra

Čikagoje, prašant skelbti III PLJK šūkio vaju, kuris baigtųsi prieš metų pabaigą. Nutarta siūlyti ir ateityje vėl svarstyti galimybę JK studijų savaitėje duoti daugiau vietų, negu reikalautų proporcija, P. Amerikos kraštams: šiame kongrese bus 125 atstovų, kurių pusė būtų iš Šiaurės Amerikos. Pagal antrojo kongreso santyki, Argentinai tektų 11 atstovų, Brazilijai - 8, Urugvajui 4, o kadangi tik atstovai dalyvautų studijų savaitėje, kuri įvyks Brazilijoje 1976 sausio 1 - 6 dienomis, tai šie kraštai norėtų daugiau vietų.

PLB valdybos vicepirm. jaunimo reikalams Romas Kasparas iškėlė sumanymą, kad atstovai nebūtų renkami savo kraštuose, bet būtų išrenkami iš visų tų, kurie jau bus atvykę kongrese dalyvauti. Šiame pasitarime iš esmės tam siūlymui pritarta, ypatingai todėl kad jis liečia daugiausia Š. Amerikos jaunimą, kuriam būtų surastas būdas šį sumanymą įvykdyti. Pabrėžtas ir reikalas JK dalyvius iš anksto ruošti, kaip daryta šių metų liepos mėn. prie Cle-

velando, JAV-se, įvykusiai lituanistinei savaitei, kuriai kiekvienas dalyvis (iš Brazilijos buvo Vilma Šimonytė) turėjo parašyti gan ilgą rašinį nustatytą tema.

KITI REIKALAI

Bendroji JK komisija taip pat siūlė palaikyti artimesnius ryšius su Kolumbijos bei Venecuelos lietuvių jaunimu ir stengtis kongrese užleisti jam ypatingą vietą ir atsakomybę, kad jie turėtų progos daugiau pasireikšti ir kad išsivystytų geresni ryšiai tarp šių penkių kraštų.

Finansų reikalais vėdinta daug sumanymų, iskaitant, kad kokie nors ženkliai greičiausia būtų gaminami Brazilijoje ir platinami trijuose kraštuose, nes Brazilijoje jų gamyba pigesnė. Sekmadienio posėdžiui Lietuvių cent-

ras parūpino užkandžiu ir pakvietė i Dariaus ir Girėno mnėjimą - Onu balu tuo po susirinkimo. Šioje antroje dalyje dalyvavo daugiau suaugusiųjų, ypatingai iš finansų komisijos narių.

Sekantis trijų kraštų JK komiteto pasitarimas numatytas Porto Alegre spalio 12-13 dienomis, o ketvirtas - 1975 metų sausio mėn. studijų savaitės metu.

Iš pasitarimo ir kelionių po Argentiną ir Urugvajų aišku, kad daug jaunimo ir suaugusių, atskirai ir organizacijomis. Jaunimo kongresą remia, dalyvauja ir dalyvauja jo ruošoje. Komitetams aišku, kad ruošiant, nei finansinė, nei bendrai nebus lengva, bet visi užsidedę kongresą kuo geriau įvykdyti, ypatingai kad sekantis PLJK Pietu Amerikoje gal įvyktų tik šio šimtmečio pabaigoje už 20 ar daugiau metų. AS.

AŠTUNTOJI STUDIJŲ DIENA

Sekmadienį, rugpiučio 11, pirmoje studijų dienoje po atostogų, susirinko 21 dalyvis, o dar atskirai posėdžiavo aštuoni. Dar prieš posėdžio pradžią jaunimas paruošė 500 pranešimų pašto siuntai apie ateinantį „Aušros“ koncertą, kuris skiriamas Jaunimo kongreso reikalams.

Pranys Šukys parodė kun. A. Saulaičio susukta 20 min. filmą iš jaunimo

Reunião do curso de conselheiros sobre planejamento de acampamentos sábado, dia 17, das 17 às 18,30 horas na Ramove.

rekolekciju Cotia vietovėje ir iš studijų dienos Bragança Paulista, p. Tijūnelių sodyboje.

Išklausė Elenos Bareišytės pranešimo iš posėdžių Argentinoje liepos viduryje, dalyviai susipažino su P. Amerikos jaunimo studijų savaitės numatyta programa ir reikalavimais 1975 sausio mėn. Sužinota, kad per pabaltiečių jaunimo pietus - išvyka šeštadieni buvo kalbėta apie bendrą studijų dieną nors du kart per metus Lietuvių, latvių ir estų studijų dienose būtų svarstomi trims tautoms bendri klausimai. Taip pat Jaunimo kongrese įvyks pabaltiečių sekcija angli ir portugalų kalbomis.

Vladas MOZŪRIŪNAS

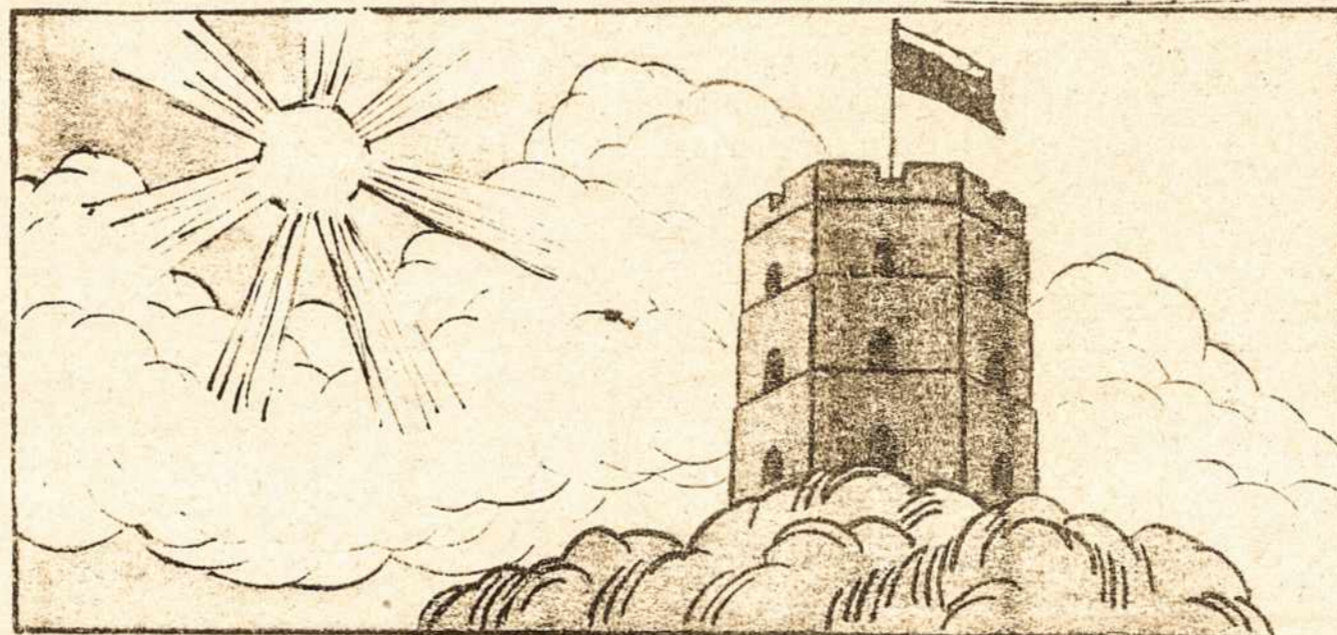
LEGENDA APIE VIENIAUS PIEŠI

III DALIS - PABAIGA

Vytauto BANIO pieš.

Tik gėles uola išrovė
Iš jos rankų ir paklojo
Savo patalų puikiu ju.

Daug didžių praėjo metų,
Subyrėjo rūšios sienos,
Daug karų tvirtovė matė.
Tiktai bokštas, bokštas vienas

Dar tvirtai ant kalno stovi,
Mums primindamas senovę
Ir merginos kuklią auką -
Gėleles iš margo lauko.

COMENTÁRIOS DOS PARTICIPANTES DA STOVYKLA "ŽALIA GIRELĖ"
(continuação)

Paulo Mekšėnas - 14 anos

1. O que mais me agradou foi a organização e a união do acampamento.
2. Foi a excursão no dia da Amazônia.
3. Sim, várias: Roberto, José, Heitor, etc
4. Não
5. Eu me sinto muito bem e alegre.
6. Zizas e Oleg.
7. Eu senti saudade de casa nas refeições.
8. tirar a ginástica e ter mais trabalhos manuais.

Obrigado Senhor pelo acampamento, por ter dado tudo certo, sem nenhum erro.

Ricardo Merani - 13 anos

- A carona do caminhão
Carona do caminhão
3. Sim, José, Artur, Zézinho, Heitor.
 4. Não
 5. Eu me sinto bem.
 6. Zizas. Acho é legal dos meninos das meninas „Todas” elas legais. Senti falta de casa no café, no almoço e no Jantar.
 7. Retirar ginástica, aumentar o tempo de dormir, retirar cantos, melhorar o arroz e o feijão.

Meu Deus obrigado por essa semana, por tudo que comemos, pelas brincadeiras, pelo sol, e tudo, muito obrigado Senhor.

Angela Lipsky - 9 anos

1. As coisas boas que aprendemos e que não conhecíamos
2. Ver os outros ajudar-se uns aos outros.
3. Eu fiz amizade com todos que não conhecia.
4. A responsabilidade de conhecer os países e respeitá-los.
Eu sinto uma nova amizade, e sinto-me feliz
Eu gostei de todos, mas gostei mais

da Janete porque mais atendeu a todos

7. Eu senti mais saudades à noite, porque me lembrava de meus pais.
8. Mais respeito e organização.

Agradeço a Deus pela paz e pelo amor. Pela comida que nunca nos faltou e pela saúde. Pelo acampamento que só nos ensinou a amizade e respeito e o bem. E as coisas boas que nos deu.

COMENTÁRIOS DOS PARTICIPANTES DA STOVYKLA "ŽALIA GIRELĖ"

PERGUNTAS:

1. O que mais lhe agradou nesse acampamento?
2. Qual foi sua maior emoção?
3. Você conseguiu fazer novas amizades?
4. Aprendeu alguma coisa nova?
5. Como você se sente participando deste acampamento?
6. Quais os conselheiros que mais se destacaram e atenderam às suas necessidades?
7. Quando foi que você sentiu maior falta de casa? (Saudades).
8. Qual sua sugestão para o próximo acampamento?

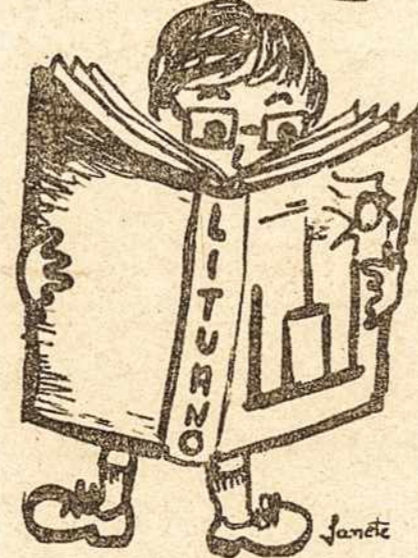

Kun. A. Saulaitis - mais de 14 anos

1. Tempo bom, os pequenos "velniukai", os conselheiros, o sucesso do almoço do dia da Amazônia, os trabalhos manuais, as fogueiras e as Missas, o teatro de fantoches.
2. A maior emoção - quando fiquei sabendo que as crianças se juntaram para rezar espontaneamente, depois que levaram o Chicru para o hospital; a Missa dos conselheiros à noite, perto da fogueira com ampla participação.
3. Sim, e aprofundar as amizades já feitas.
4. Apesar de que este acampamento foi a centésima sétima semana de acampamento da minha vida, aprendi muita coisa das crianças e dos conselheiros.

colaboração ua Nancy, a convivência e trabalho duro (de achar lenha, fazer as coisas mais difíceis) de Aleksandras, Cláudio, Grandão e Baltušis, a disposição do Waltinho, a responsabilidade e tranquilidade do Maurício, as peregrinações do

AULAS

Oleg, a liderança do Zizas, sem falar da paciente dna. Eugenija e dna. Adelė, e do trabalho da Sueli antes do acampamento.

7. Sinto mais falta de casa quando acaba o acampamento, e quando penso nos pais que (às vezes) nem conseguem controlar seus dois ou tres filhos em casa, e aqui temos uma família pelo menos dez vezes maior.

8. Proibir às crianças de trazerem bolachas e balas de casa, pois não comem direito no acampamento; ter mais passeios e mais atividades ligadas a aprender algo sobre a natureza; convidar uma equipe de pais e mães para achar lugares para os acampamentos, decidir o preço, achar as cozinheiras, panelas, pratos, garfos, copos e outras coisas, providenciar o transporte, determinar a data da inscrição; ajudar os conselheiros a se prepararem melhor para as suas tarefas, etc

A minha impressão sobre o Acampamento.

Talvez todos saibam que só acampo em Julho e Janeiro sendo assim procuro aproveitar o máximo esses dias que irei ficar aqui.

O que me ajuda a passar os dias aqui é a natureza uma coisa que gosto muito e a outra as pessoas daqui que mais me parece uma família unida.

Deixe-me tentar descrever o que vejo.

À direita vejo árvores lindas com seus galhos mais semelhantes com braços que seguram algo fragil as folhas. Vejo o pequeno nacho correndo mansamente tentando acompanhar as curvas. Para cima também à direita encontro um morro que já subi; cansando, esborregando e caindo mas cheguei em cima.

À minha frente vejo árvores também junto à bandeira lituana, bandeira do acampamento, bandeira do Brasil e no meio a cruz lituana feita pelo meu grupo. À esquerda e atrás olho a casa acolhedora e simples.

Bem vou parar por aqui pois vou participar das olimpíadas.

Marinei Bareišis - 13 anos

RUTĖ ir KESTUTIS

D. BASTYS

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

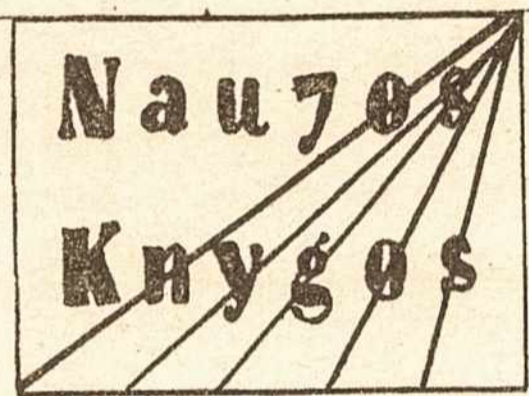
Juozo Kraliausko ketvirtasis
mindauginės epochos romanas "Tautvila"

Jau trečią dešimtmetį su visiškai atsidavimu literatūrai J. Kraliauskas rašo romanus. Jo gyvenimas turi vieną aiškų tikslą: rašyti. Tuomet jis įprasmino savo būdą ir praturtino mūsų literatūrą. "Tautvila" yra Kraliausko ketvirtas istorinis romanas iš eilės. Mūsų kultūrinėje tradicijoje keliatomiai romanai paprastai yra triloginiai. Kraliauskas šios tradicijos nesilaiko. Jis mums duoda tetralogiją. Bet Kraliauskas nerašo su "bus daugiau". Kaip pastarasis romanas, taip ir ankstyvesnieji trys gali būti laikomi ir atskiromis knygomis. Tiesa, jas riša istorinis koloritas, kai kurie veikėjai ar užuominos į juos. Įvykiai, aprašomi šiame romane, vyksta dar prieš "Vaišvilką". Chronologine prasme ši būtų trečioji knyga. "Tautvila" savo specifine tematika, forma, nuotaika, idėja, galėtų būti laikomas ir visiškai atskiru romanu, nesirišančiu su kitais.

Treniotos pakviestas, Tautvila, po dvidešimt šešerių metų guduose, grįžta į savo numylėtą Kernavę. Kad Treniota, Mindaugo žudikas, jį kviečia sąnaudišku tikslu, jis puikiai supranta, bet tėviškės ilgesys užslopina jame paprastą logiką. Jis neklauso racionalaus balso, nei sūnaus Konstantino perspėjimo, tikėdamas sugebėsią įtikinti Treniotą, jog Kernavė, jo tėvų žemė, tik jam tepriklausanti. Treniota jį gražiai priima, vaišina ir stebi. Jūdvių dialogai pradžioje labai atsargūs. Jie bando suvokti vienas kito tikslus ar kėslus. Ir vienas ir kitas puikiai žino, ko nori. Tautvilai ima aiškėti, jog Treniota tepasikviečia jį sąjungininku pramatytai kovai su Vaišvilku ir kad jis visiškai neketina gražinti jam Kernavės. O kuomet Treniota iš kalbos pagauja Tautvilą, jog pastarasis vis tiek reikalaus tik tėvonijos, jis apsisprendžia jį sunaikinti. Nieko negelbsti Tautvilos tariamas sutikimas atsisakyti Kernavės ir prisiimti kitas siūlytas valdas, kad išgelbėtų savo gyvybę. Jau pirmame puslapyje autorius įmeta Tautvilą į tamsų požemį, kuriame jis ir miršta troškuliui. Požemyje knyga gimsta, bujoja ir

užsisklendžia. Požemyje Tautvila galvoja, prisimena, svajoja, sapnuoja, klieči. Ir visą šitą, pirmuoju asmeniu, užrašo Kraliauskas. Šia pasakojimo forma autorius mums lyg ir pasako, jog grožinė literatūra, iš tikro, yra kilnus žaidimas žodžiais. Šitaip mes šią knygą ir turėtume suprasti. "Tautvila" nėra realistiškas romanas. Taikliai cituojama knygos aplanke:

— Pikti žodžiai mane čia įstūmė. Žodis mane ir išvaduos. Vi-

sagalis žodis atgimdys mane. (90 p.)

O paskutiniame puslapyje Tautvila ir yra "visagalio žodžio" išvaduojamas:

Bet sužvengia sužvengia! Šyvis!... Ir atleikia atžvanga žaržolais!...

Ir staiga ištįsta beržų vieškelis!...

Ir neša mane Šyvis link Varutos vartų!...

Ir suklega ažuolė gandras, sveikindamas mane!...

O VARUTA. O voluta!...
AŠ GI TIKRAI SUGRĮZTU!...

Kraliausko romanas yra keliasluoksnis. Jis galima būtų ir kitaip aiškintis. Jis galėtų būti knyga apie tremtį ir tremtinį. Pagrindinis romano motyvas būtų tėvynės nostalgija ir pagrindinė jo idėja — žmogaus be tėvynės beprasmiškas sunykimas. Tėvynė yra herojaus ir fizika, ir metafizika. Be tėvynės žmogus praranda ir šiapus, ir anapus. Tėvynė pas Tautvilą išauga į didžiulę neurozę, užtemdanti visą kitą jo gyvenimą. Ir kaip neurozės apsesėtas žmogus, jis yra tiek susirūpinęs savimi, jog nebeskleidžia jokios šilumos, todėl mes liekame jam abejingi, nors jo slogutis pagauja ir kanina mus iki pasku-

Tesinys 8 psl.

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Paskutinis birželis

Sudiev, paskutini tėvynės birželi. —
Buvai tu, kaip niekad — auksinis ir žalias!
Toli pasiliko, lyg sapnas pranyko
Geltoni, žali ir raudoni vainikai.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų.
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Sukilėlio kelią ir knygnešio dalią
Tiktai išrinktieji pakelti tegali —
Už raidę ir žodį, už maldą ir raštą
Paliekam skausme savo gimtąjį kraštą.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų.
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Kur ašara krinta, ten paukštė pragysta.
O kraujo lašai kaip bijūnai pražysta.
Mus grūdino Kražiuos, Giedraičiuos. Pilėnuos. —
Kad būtų lietuvis kaip plienas, kaip plienas.
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų.
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Padvelk mums, birželi, bent vėju tėvynės.
Buvai mums, birželi, deja, paskutinis...
Žydekite tiems, kur gimtinėj paliko.
Geltoni, žali ir raudoni vainikai!
Sudievu, sudievu žydėjimui pievų.
Kvepėjimui ievų — sudievu, sudievu!

Lietuvis karys ir jo žirgas XIII amžiuje. Apranga ir šarvuotė rekonstruota pagal archeologines iškasenas. Draugo klisė.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Gasa iš praeito Nr.)

IEŠKOME VYRU

Krasnojarsko stovyklose kalėjo du tūks tančiai lietuvių vyrų ir gyvų išliko tik apie šimtas. Ten mirė mūsų šeimos bičiulis Vincas Gučius ir geri mano pažįstami Norbertas Garnys, Antanas Pumputis, Alfonsas Pranckūnas, Jonas Pranckūnas, Jonas Repšys, Petras Švalkus, Mykolas Gimžauskas, Alfonsas Matiukas, Zigmąs Blaževičius, Juozas Belžakas, Aleksandras Monlis, dr. A. Naglius, Jurgis Gintalas ir daugybė kitų ten patekusių tremtinių.

Atleidus tremtinius nuo bausmės, susitkau su savo pažįstamais, gyvenusiais stovyklose ir išlikusiais gyvais tose mirties duobėse. Su jais kalbėjau dar Sibire, susitikdavau ir Lietuvoje. Visai buvo sunkūs ligoniai ir lėtai žygiavo į kapus. Jie labai daug žino, nes viską matė savo akimis. Bet ar pavyks jiems tas žinias palikti mūsų tautos ateinančioms kartoms istorijos teismui, tai sunku pasakyti.

Milžiniški Sibiro plotai nusagstyti lietuvių kapais: snieguotasis Uralas, Arktikos jūrų pakraščiai, tolimoji Kamčatka. Altajaus tarpukalnės, Kazachstano plačiosios stepės, Baikalo pakrančių taigos, Jenišėjaus ir Lenos upių pakrantės.

Sunkiai lietuviai dirbo, badavo, šalo ir maskoliškų sadistų kankinami ir spardomi mirė Vorkutoje, Uchtoje, Norilske, Karagandoje, Kolymoje, Ulan-Ude, Kozvoje, Krasnyje, Izmoje, Ufoje, Ščugore, Viernijenske, Intoje, Vaigace, Archangelske, Kamčatkoje, Naujojoje žemėje ir kitus.

ŠEIMININKĖ VAIŠĖS

Į kaimą grįžau vėlai. Šeimininkė jau buvo pamelžusi karvytę ir paliubusi paršiuką. Vakariene jau buvo išvirta. Sriuba, kurioje dėta truputis bulvių ir raugintų kopūstų, kiek pražilinta. Pieno turi mažai ir viralas išėjo ne baltas, bet tik balzganas. Jokio riebalų rutuliuko nesimato.

Įpylė ir man dubenėlį to patiekalo. Skani buvo, nes šviežia ir gerame puode išvirta. Viskas švariai paruošta, nes gaminta sau. Labai skaniai išvalgiau, nes jos negalima buvo lyginti su bendro katilo kopūstų sriuba.

Bevalgant vakariene šeimininkė neiškentė ir pradėjo skųstis sunkiu gyvenimu. Negali ir sriubos geriau užsibaltinti, nes sviestą reikia rinkti ir dvylika kilogramų atiduoti valstybei. Tai metinė norma. Pieno karvytė duoda mažai, nes jau labai uodų ir mašalų užka-pota.

Dar visa laimė, kad jos vyras pas kolchozo pirmininką turi gerą darbą. Ponai naikinami, o pas tuos nevidonus vistiek geriau tarnauti. Jo darbas lengvas, pastovus ir per metus nemažai darbadienių užkala. Tekdavo matyti, kad dažnai ir grūdagių vištelėms parneša, nes jos retkarčiais po kiaušinėį išmėdavo. Paršiukas irgi grūdėlius su šutintomis bulvėmis labai mėgsta, tai kur čia nukęsi nenukombinavęs kokios saujos. Dažnai parneša nukniauktą ropę ar turnepsą. Čia niekas negrįžta iš darbo į namus su tuščiomis rankomis.

SAULĖS MŪŠIO PAMINKLAI

1972 metais Ablingos vietovėje sukurtas memorialinis skulptūros ansamblis paruoštas liaudies meno meistrų. Didžiosios ažuolinės skulptūros būdas yra smulkesnio dirbinių meno tąsa, pritaikymas gamtai, guringas lietuviškiems kryžiams ir kopylėms.

Liaudies meno mėgėjams vadovavo dailininkė O. Naruševičienė, derinusi visos grupės darbą. „Saulės mūšio“ skulptūros stovi ant Salduvės kalnelio Siaubiuose. Aštuonių metrų aukščio ažuolo kamieną puošia senovės lietuvių karių skulptūros, uždengtos stogeliu ir papuoštos vėtrungėmis, pažymintimis 1236 metų mūšio data.

GAMTOS DRAUSTINIAI LIETUVOJE

Lietuvoje šiuo metu yra apie šimtas įvairių gamtos draustinių, vienas /Žuvintų/ rezervatas, daug atskirų saugomų gamtos paminklų, iš viso užimančių apie du nuosimčius Lietuvos ploto. Lietuvoje kiekvienam gyventojui tenka 18 kvadratinų metrų rezervatų ploto.

Latvija ir Estija turi po keturis gamtos rezervatus, kiekvienam gyventojui tenka po 44 ir 130 kv. metrų ploto. /Švedijoje vienam gyventojui išeina 728 kv. gamtos draustinių ploto, J.A.V. se 564/.

Numatyta nacionalinis parkas „Neringa“, kuris užims 83 kv. km ploto /nuo Lietuvos sienos iki Smiltynės/. Įskaitant 6612 hektarus rezervatus, „Australijos“ nacionalinis parkas užimtų Žeimenos aukštupį, iš viso iki 679 kv. km. Manoma, kad Lietuvoje reikėtų dar trijų keturių nacionalinių parkų, kurie iš viso užimtų apie 2000 kv. km. arba tris nuosimčius Lietuvos teritorijos. Nauji valstybinio masto parkai būtų paskelbti Dzukijoje, Nemuno slėnyje ir Žemaitijoje.

ALGIRDAS BALTAS

Kai žvelgiu...

KAI žvelgiu
Nuo žaliojo kalno,
Istambulas vaskendęs rūkuos,
Sienos dunkso be gyvybės,
be kraujo,
Tartum mūsų Trakuos.

Kai jaučiu
Saulėtekio žaros
Drovy spindulį medžių veiduos,
Jau žinau, devynios Marmaros
Mano sieloj siaus ir banguos.

Kai girdžiu
Atgimstančios žemės
Džiugią dainą ir paukščių treles
Širdį jauną taip spaudžia,
taip gelia
Rykščių kirčiai — baisingai
už strėles

Kai užsidengiu
Rankomis veidą,
Kad surinkčiau skausmo lašus,
Matau savo tėviškės kelią —
Savo brolių kapus, vien kapus!

Ir malda netikėtai, staigiai
Išsiveržia iš dvasios gelmių —
Ak, kodėl neturėjai Tu žynių?
Ak, Tėvyne, kur Tavo arai?

Ankara, 1973 m.

KRALIKAUSKAS Iš 7 psl.

tinio puslapio.

Kralikauskas pradeda „Tautvilą“ (kaip ir „Vaišvilką“) didelėje įtampa — Tautvilos įmetimu į požemį:

Trys šnopščiodami tempia
mane...

Bet nepajėgiu išsiveržti...
Vos besugaudau dvasą...
Dūstu, slopstu... (5 p.)

Skaitytojas nėra pasiruošęs tokiai dramatinei įžangai ir jaučiasi tarsi patalaves į spektaklį. Tradicinėje literatūroje autorius palipsniai įveda skaitytoją į savo pasaulį. Kazim ar šitoks Kralikausko eksperimentas prigis, nes jau pačioje pradžioje autorius sukalia netikrumo nuotaiką, kurios sunku atsikratyti.

Knyga suskirstyta į keturiolika didesnių ir mažesnių skyrių. Kiekviename skyriuje, pasikarto-

jančiais ciklais, autorius atskleidžia Tautvilos fizinę tikrovę ar jo minčių pasaulį. Tikrovė yra požemio tamsa, troškulys, alkis. Jo minčių pasaulis supažindina mus su jo praeitimi iki įmetimo į tamsą, jo baimę, jo viltimi, jo troškimais jo skausmu ir vienatve. Pasirinkęs šią formą, Kralikauskas nėra rišamas laiko sąvokos. Jis laisvai pasineria į herojaus sąmonės ir pasąmonės vingius, išsivaduoja iš realizmo varžtų ir prabyla į mus kaip šiuolaikinis modernus rašytojas. Juo labiau Tautvila silpsta fiziškai, tuo greičiau bėga praeities išgyvenimai, kaip nesuvaldomas filmas, — liejasi į kadais girdėtus žodžius, sakinius, į dainų eilutes, į gamtą, į gyvūniją — ir vėl atgal, ir vėl ratu. Ir pro viską dar kartkartėmis vilties prašvaistės:

O vis mala ir mala dvejonė:
atvoš dar antvoža?

Jau nė? O gal?

Ir vėl mintis bėga kitur:

O, KŪLIAU KŪLIAU ŠIAU-

DUS BE GRŪDU

Kepšnys gražiai rudas tartum
velyvą rudenį riestutai...

... Dugne lydeka pelėku rašo
metrašči.

Kas apie mane užrašyta?
Kad turėjai gyventi ne taip,
kaip norėjai.

Baisi man skriauda.
Kad ne ten, kur norėjai.
Šitai dar baisiau.

Grįžai, ale TU JAU KERNA
VEI NEREIKALINGAS.

Tai už viską baisiau.

(142 p.)

Kralikausko kalba yra džiaugsmas skaityti. Jo žodis yra tiksliai atsveriamas ir preciziška panaudotas. Jo žodynas yra platus ir įvairuojantis. Jo kalba persunkta sodria, gyva, idomi ir taikli frazeologija. Pašnekėti apie Kralikausko romaną prasmingiau, reiktų išeiti iš recenzijos ribų, bet tebūnie šie keli atsiktiniai žodžiai mažu pristatymu.

VI. Šaltmiras. Draugas

MŪSŲ ŽINIOS

GARBINGAS S. PAULO LIETUVIŲ KOLONIJOS SUKAKTUVININKAS

P. PETRAS ŠIMONIS

tai, saleziečiai, turbūt nė jis pats nežino, tik vienam Dievui tai tėra žinoma. Bene puse to savo amžiaus atidavė Zelinos Bendr. chorui ir jame giedodamas, eilė metų ar tai pirminkaudamas, ar kasininko pareigose. Jis visa širdim dalyvauja Br. Lietuvių Bendruomenėje. Visada išrenkamas Tarbos nariu didžiausia balsų dauguma, ir buvo jos Valdybos pirminkas. Jis eilė metų įėjo pabaltiečių komitetan ir čia gyvai veikė. Kiek darbo ir širdies jis idėjo Parapijos komitetan, drauge su kitais nesavanaudiškais jo bendradarbiais, bažnyčios labui. Kiek parapijos ir kitų organizacijų bei visuomenės pinigų perėjo per jo rankas ir niekas niekuomet neprikišo, kad pas jį būtų koks centavas užkliuves. Todėl jis turi mūsų visuomenėje šviesų, garbingą vardą ir pilną pasitikėjimą. O kiek per jo sveltinę pastogę perėjo į mūsų suvažiavimus atvykstančių svečių ir viešnių! Iki turėjo vasarvietę, karkartėmis užleidę ją pasinaudoti mūsų jaunimo stovykloms, pats juos atsiveždams ir namo parveždams ir visai padėdamas.

Šią savaitę sukako 70 metų turbūt kone visiems S. Paulo lietuviams pažįstamam p. PETRUI ŠIMONIUI.

Ilgas jo gyvenimo kelias ėjo iš caro okupuotos Lietuvos per kariaujančią Rusiją, per Nepriklausomos Lietuvos atsistatymo vargus, per didžiuosius Atlanto vandenį ir Brazilijos naujakurio vargus. Visą laiką nelengvai, bet nuoširdžiai darbuodamasis, atspėjamu laiku mokydamasis, Jubilatas pridėjo savo darbą rankas visur, kur tik jo pagalba buvo reikalinga, ir prašomas, ir neprašomas. Kiek jo pagalbą patyrė Zelinos parapija, kiek čia besikuriančios Seserys Pranciškiečių, Jėzui-

Nedaro jam gėdos nei jo užaugintos dukterys Emilija, Irena, Elena ir Vilma. Firmosios trys jau sukūrusios pavyzdingas lietuviškas šeimas. Jauniausioji, Vilma, dar neištekėjusi. Visos uoliai darbavosi lietuviškajame kolonijos gyvenime.

Aišku, visa tai Petras atliko ne vienas, o nuoširdžiausiai padedamas, remiamas savo mylimos žmonos Onos. Ta proga ir jai priklausoma mūsų pagalba ir padėka.

Mielasis Petrai, linkime Jums iš Viešpaties dar daug ilgų, darbingų metų! O Jūsų šviesus pavyzdys tepaskatina ir daugiau tautiečių panašiai gyventi, darbuotis, veikti Dievo garbei ir mūsų tautos bei Brazilijos labui. Už Jus dėkojame Dievui –

Ačiū tau, Viešpatie, kad davei mūsų kolonijai Petrą Šimonį ir leidi jam čia sulaukti 70 metų besidarbuojant Tavo garbei ir mūsų labui! Būki jo paguoda ir stiprybė ir toliau.

J. Kidykas, S. J.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS NARI IR BUVUSI BLB VALDYBOS PIRMININKA, PETRA ŠIMONI SEPTYNIASDEŠIMTIES METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

ŠIMONIO ŠEIMOJE

Kartu su P. Šimonio sukaktimi, jungiamos dvejų kartų šventės. VILMA ŠIMONYTĖ birželio mėnesi baigė S. Paulo Universiteto biochemijos-vaistūrininkystės fakultetą. Studijuodama darbavosi universiteto analitinėje laboratorijoje ir nori dar toliau pasigilinti narkotikų tyrinėjimo srityje.

Lietuviškoje srityje reikiškesi ateitininkuose, tautinių šokių grupėje, talkininkauja Jaunimo kongreso ruošos darbuose.

P. Šimonio dukraitė SILVIJA BENDORAITYTĖ rugpiūčio 14 atšventė septynioliktąjį gimtadienį.

Dar mažytė būdama, pradėjo dalyvauti p. M. Vinkšnaitienės vadovaujama vaikų būrelyje, kurs vėliau išaugo į „Žilviti“. Ji priklauso ateitininkams, mokė mažesnius lietuvių kalbos, dainų, taut. šokių, vadovauja vaikų stovyklose, šoka Nerano ansamblyje, darbuojasi Jaunimo kongreso ruošos ryšių komisijoje ir mokosi seserų pranciškiečių mokykloje.

Vilma Šimonytė, prieš keletą dienų sueržusi iš Š. Amerikos, apibūdino Li-

tuaininę savaitę, kurioje dalyvavo apie 24 jaunuoliai, studijuodami lietuvių literatūrą, kalbą, istoriją, žurnalistiką ir kt. septynias pamokas per dieną. Vilma pastebėjo kad tokiai savaitei reikia kruopščiai pasiruošti.

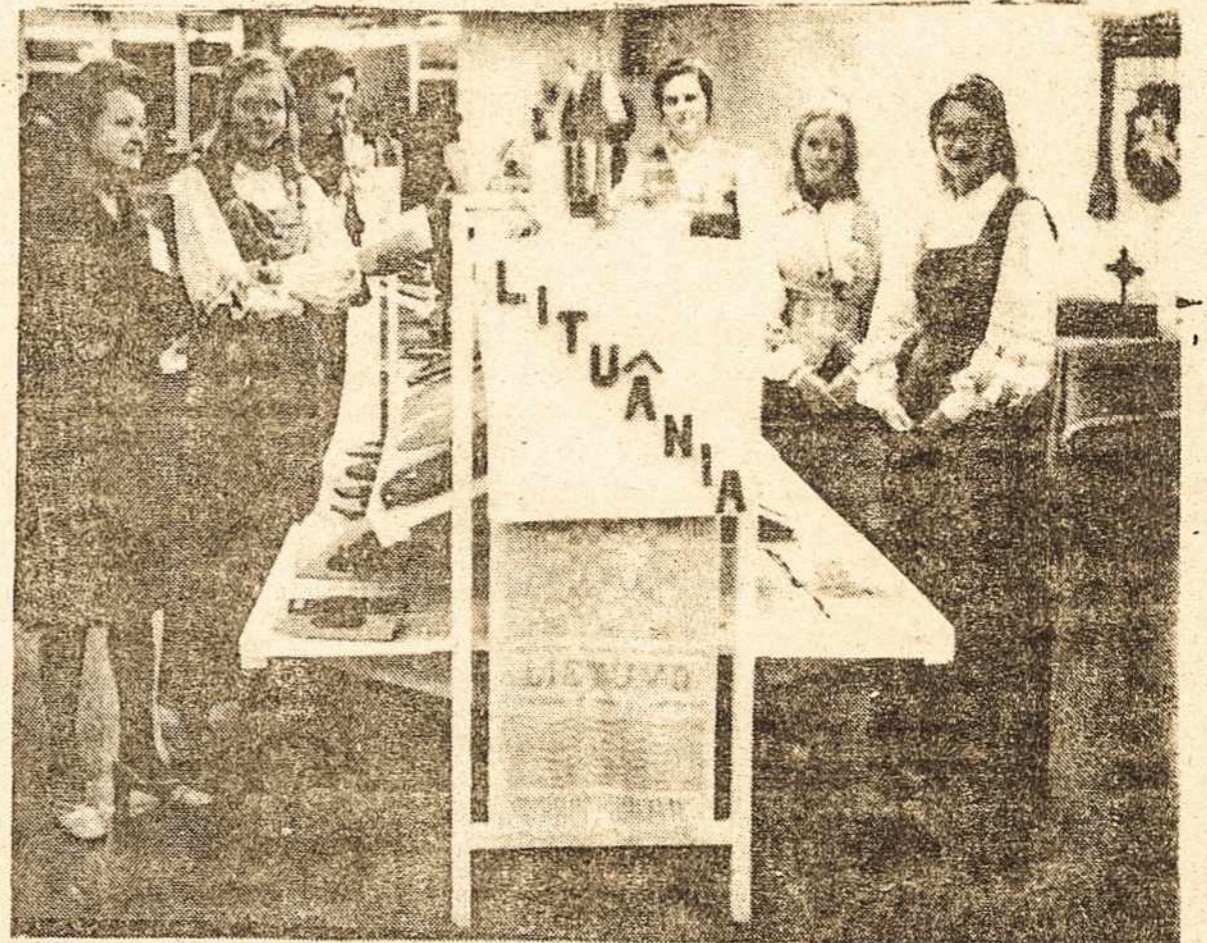
Posėdžiuose išryškinta eilė dalykų apie komisijų uždavinius, bet bairų lankymo planas atidėtas iki rugsėjo mėnesio, kada studijų diena įvyks už miesto rugsėjo 7, Brazilijos Nepriklausomybės diena.

PLJK posėdžiai

Brazilijos JK komiteto posėdyje penktadienį, rugpiūčio 9, dalyvavo 15 asmenų, kuriems buvo pristatyta komiteto valdyba, susidedanti iš penkių narių. Pirmą kartą išdalinta Junimo kongreso anketa, kurią gražindamas asmuo pažymi, kaip, kada ir kuo galėtų kongreso ruošai padėti. Iš šių anketų davinų bus papildomos jau veikiančios komisijos ir sudaromos naujos, ypatingai spaudos ir finansu. Brazilijos JK komiteto valdyba posėdžiaus rugpiūčio 23, ir po to paskelbs sekantį organizacijų atstovų susirinkimą.

MALONŲ AUŠROS CHORO TALKININKĄ
P. PETRĄ ŠIMONĮ, SULAUKUSI 70 METŲ
SUKAKTIES, NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

AUŠROS CHORO NARIAI IR JO
DIRIGENTAS

Dalis lietuvių skyriaus pabaltiečių parodoje. Iš kairės: p. St. Lukuševičienė, K. Pratelytė, Kristina Valavičiūtė, A. Vosyliūtė ir Sonia Namoraitė.

Šone: kap. J. Čiuvinskas, latvaitė, Estijos konsulas F. Saukas, Dra Dulce Sales Cunha Braga, latvaitė ir pastorius J. Mekšs.

SVEIKINU P. PETRĄ ŠIMONĮ SEPTYNIASDEŠIMTOJO GIMTADIENIO PROGA, LINKĖDAMAS ILGIAUSIŲ METŲ IR GAUSIOS DIEVO PALAIMOS KUN. JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS

Garbingos septynių dešimčių metų sukakties proga sveikiname p. PETRĄ ŠIMONĮ! Telaimina Jus Dievas savo malone, stiprybe ir sveikata!

Tėvai Jėzuitai

MŪSŲ ŽINIOS

Posėdžiavo Valdyba

Rugpiūčio 6 Jaunimo namuose įvyko šv. Juozapo, Lietuvių Katalikų Bendruomenės Valdybos posėdis. Posėdyje nutarta, kad 22 dieną rugsėjo įvyksiančiame susirinkime bus renkama nauja bendruomenės valdyba. Kandidatus galima statyti sarašais (chapa), nes bus balsuojama už sarašą. Posėdyje dalyvavo naujasis Zelinės klebonas kun. J. Šeškevičius.

Atsiimkite laiškus

Zelinės Klebonijoje yra laišku: Reginai Norkaitės, Paviolis, Lutkus, R. Sarmiento, P. Satkūnas, ELTA, E. Guzikauskas, Kuniski, R.R. Machado, Silickas, M. Ladowski, Bumblis, J. Gudanavičius, O. Švitra, Povilaitis-Jurkonis, Jokubauskaitė, O. Pranckevičienė, A. Seliokas, N. Guzikauskas, C. Amerikana, L. Mitrulis, CEEPAL SUL 1, A. Tyla, V. Bilevičius, L. Rinkevičius, T. Labuckienė, Gudavičienė A.

Zelinės parapijiečių susirinkimas.

Ši sekmadienį rugp. 18 d. 16 valandą šaukiamas Vila Zelinės parapijiečių susirinkimas. Lietuvių, priklausančių šv. Juozapo parapijai susirinkimas bus sekanti sekmadienį tą pačią valandą. Jaunimo namuose.

Reikia berniuku

Vaikai, kurie norėtų patarnauti šv. Mišioms renkasi rugp. 14, trečiadienį, 9 val. prieš pietus ar 15 val.

Šv. Mišios Zelinoje lietuvių intencijomis:

Ketvirtadienį rugp. 15, 7 val. už Boleslovą Nanartoni (14 metinės).

NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME JUS SU VISA ŠEIMA ATŠILANKYTI I ŠIU PLAČIAI IŠGARSEJUSIU KANADOS LIETUVAIČIŲ

KONCERTA - vakara

Jis bus rugpiūčio 31 dieną, šeštadienį, 20 valandą, Zelinoje, Seserų Pranciškėčių gimnazijos salėje. Tai vienintelė proga išgirsti visai naujų, linksmų, įdomių, nepaprastai gražiai dainuojamų dainų. Po koncerto – vaisės Dainininkės (iš kairės) D.Kozulytė, R. Čerškutė, A. Tautkevičiūtė, N. Giedriūnaitė. Malonėkit nesivėluoti, nes koncertas turi prasidėti lygiai 20 valanda.

19 val. už a.a. Antaniną Petrauskienę (7 dienos).

Šeštadienį 17 d. Petro Šimonio intencija, gimtadienio proga.

Sekmadienį 18 d. 7,30 val. Gedimino Draugelio intencija. Gimtadienio proga. 9 val. už a.a. Steponą Lasį;

11 val. už a.a. Viktorą Žementauską; Antradienį 20 d. už a.a. Veroniką Bajorūniene,

Trečiadienį 21 d. 19,30 val. už Juozą Karašauską (5 mirties metinės).

Penktadienį 7 val. už Joną Sinkevičių.

Rio de Janeiro

1974 m. rugpiūčio 9 mirė ats. aviacijos kapitonas a.a. **KLEMENSAS MARTINKUS**, 73 metų amžiaus.

Velionis buvo karštas Lietuvos patri-

jotas, ilgametis „Dainavos“ Draugijos pirmininkas. Mirė sunkios operacijos pasekmėje.

Palaidotas Catumbi kapinėse.

Rio de Janeiro Lietuvių Kolonijos vardu J. E. Petraitis.

PADĖKA

Visiems a.a. **JUOZO MATELIONIO** draugams ir pažįstamiems bei giminėms, dalyvavusiems penktųjų jo mirties metinių mišiose Šv. Kazimiero koplyčioje rugpiūčio 10 d. nuoširdžiai dėkojame.

Ona Matelionienė su šeima.

MŪSU MIRUSIEJI

a.a. **ANTANINA PETRAUSKIENĖ**, gyvenusi Zelinoje, mirė rugpiūčio 8, eidama 97-tus metus. Lietuvoje gyveno Raudondvaryje, netoli Kauno, i Brazilija atvyko 1926 m. Iš S. Cristóvão ligoninės palydėta i „Cemitério da Paz“ kapus. Liko sūnus su šeima Lietuvoje, duktė Elene Reifer-tienė, dukters šeima Lietuvoje ir iš viso 18 vaikaičių.

A. Petrauskienė šv. Komunija priimdavo kiekviena pirma mėnesio penktadieni

Rugpiūčio 9 Agua Razoje mirė a.a. **ZUZANA STELMOKIENĖ**, 74 metu amžiaus, palaidota Vila Alpinos kapuose. Paliko vyrą Jurgį, sūnus Viktorą ir Joną, dukteri Mariją su šeimomis.

Širdingai sveikiname gimtadienio proga savo pirmininką

MOTIEJŲ TAMALIŪNA

linkėdami daug sveikatos ir laimės mūsų Brolijos darbe.

Sv. Juozapo Brolija.

Sv. Juozapo Vyrų Brolija ir Valdyba

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.510.517

C. G. C. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSU LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 35 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojaus ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius įsistatyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradienį. Toliau vietinis ir užsienio pabrėsimai 9 - 10 puslapiams redakcijoje išteiktam ne einau, kaip ir kitais atvejais.